

„Získáme-li na vědomostech a ztrácíme-li na mravech, více ztrácíme než získáme.“

(Ján Amos Komenský)

Ak sa v izbe prehýba písací stôl pod ťarchou tisícstranových kníh, namiesto vody sa pije káva a všade sú rozhádzané štupele do uší, je to jasné. Najpravdepodobnejšie sa nachádzate v kráľovstve mladého medika, v horšom prípade prváka, ktorý sa zúfalo snaží vhuľnúť do kolobehu a najbližších šesť rokov venovať dosiahnutiu najzodpovednejšieho povolania. Lekár - záchranca životov, pre niekoho hrdina, vysnívané zamestnanie, pre ďalších vidina dobrej kariéry, adrenalín rezania tiel či dôležitosť bieleho plášťa. Dôvody, prečo si každým rokom viac a viac mladých ľudí vyberá za svoju vysokú školu práve medicínu, sú rôzne. No možno mi dáte za pravdu, že niečo však musia mať asi všetci spoločné. Dostatočnú mozgovú kapacitu, primeranú vrodennú inteligenciu, chuť do učenia a nadchnutie pre vec. Dovolím si teda tvrdiť, že každý, kto medicínu dokončil, dokázal získať na vedomostiach čo najviac, vyťažiť z kníh, čo sa dalo, využiť svoje mozgové bunky na maximum. Avšak tu sa nám naskytuje otázka, či je to naozaj všetko, čo lekár potrebuje. Nezabúdajú medici na mravnú a emočnú stránku svojej osobnosti a nie je to práve jeden z odborov štúdia, kde môže najvýraznejšie dôjsť k stavu popísanému revolučným učiteľom J.A. Komenským – k väčšej strate ako zisku?

Gillernová a Buriánek (1998) popisujú správanie ako zložitú vlastnosť jedinca, ktoré obsahujú prvky ako vrodenné, tak aj získané. A práve v čase štúdia na vysokej škole nadobúdame podstatnú časť získanej zložky správania dôležitej pre naše budúce povolanie. Osobne si myslím, že ak dosiahneme nejaké vedomosti, tak ľahko ich už nestratíme. Aspoň mne rodičia od mala prízvukovali: Jediné, čo ti nikto nevezme, je to, čo máš v hlave. So správaním je to však iné. Stratit' na mravoch sa dá veľmi rýchlo a cesta späť už nie je taká jednoduchá. Stačí jeden zlý krok a odsúdi Vás celá spoločnosť. Podstatné je, aby sme sa vedeli súdiť sami, ľutovať svoje chyby a vziať si z nich ponaučenie.

Nájsť kompromis v učení, sociálnom správaní, cítení a zachovaní dobrosrdečnosti môže byť veľmi ťažké. Najmä v dnešnej modernej dobe, v ktorej nás okrem rodičov, kamarátov či školy formuje od detského veku spoločnosť a médiá omnoho výraznejšie ako za čias našich prarodičov. Dá sa vôbec ešte proti tomu bojovať? Nie je už všeobecným trendom vytrácanie pokory a úcty? Určite nie. Vyhovárať sa na okolie a zhadzovať svoj morálny

úpadok na „dnešnú dobu“ je zbabelé. Dôležité je robiť malé kroky, ktorými sa budeme posúvať vpred a vzdávať sa sebeckosti. Nezabudnúť ani pri najťažšej skúške na škole a kvante učenia na svoje okolie, spýtať sa rodiny, ako sa má a či im nič nechýba, ponúknuť trochu svojho času pre druhých a rozdať aspoň trochu ochoty každý deň. To sú veci, ktoré by mali ísť ruka v ruke s počtom strán v učebnici a ktoré tiež nemalou mierou rozhodujú o našich vzostupoch a pádoch. Pacientka s rakovinou nezistí, z ktorej skúšky mal doktor „áčko“ a ktorú opravil až na tretí pokus. Avšak to, či je jej ošetrujúci egoista so stratenými morálnymi predstavami, ktorému viac ako na jej zdravotnom stave záleží na svojom bankovom konte, prekukne za pár minút.

Aj z vlastnej skúsenosti viem, že mnoho nás mladých robí chyby v spoliehaní sa na to, že raz budem dospelý a zodpovedný, teraz si ešte môžem užívať. Ako povedal A. de Saint Exupéry: „Pripravovať budúcnosť znamená vytvárať prítomnosť.“ Ak chceme byť o pár rokov dobrými lekármi, musíme cítiť potrebu pomáhať ostatným už teraz, žiť prítomnosťou a učiť sa nielen z múdrych kníh, ale najmä zo života. Musíme poznávať svoje hodnoty, poznávať samých seba.

Na záver by som ešte tento pravdivý Amosov výrok doplnila citátom J.W.Goetheho: „Správanie je zrkadlo, v ktorom každý ukazuje svoju podobu.“ A tak nedovoľme, aby sme boli vedomostne bohatí, no v tomto zrkadle videli len strapaté vlasy a špinavú tvár stvárajúcu naše mravy, zanedbané množstvom anatomických pojmov. Tie totiž človeka v našich rukách, ktorému možno ostáva jeden mesiac života, určite nebudú zaujímať....

Počet znakov: 4222

Použitá literatúra:

GILLERNOVÁ, I. & BURIÁNEK, J. *Základy spoločenských vied*. 2. vydanie. Praha: Fortuna, 1998. 160 s. ISBN 80-7168-458-9